

Edderkopper

Edderkopper tilhører klassen spindlere, hvor de har en orden for sig selv. De er i familie med mejere og mider. Edderkopper er en mangfoldig gruppe med 500 forskellige arter alene i Danmark. De mest synlige edderkopper er dem, der spinder net. I har måske set en korsedderkop i sit hjulspind, eller en husedderkop i sit tragtspind. Der er andre edderkopper, som jager frit på jorden. De jager ved hjælp af synet og har ofte ret store fremadrettede øjne. Når I går i forårsskoven, vil I på solbeskinnede steder kunne se et mylder af jagtedderkopper. Og på solvarme mure og træværk kan I være heldige at støde på de charmerende springedderkopper.

Ligheder

Alle edderkopper er leddyr og findes i klassen spindlere, sammen med skorpioner, mejere, mider m.fl. De har alle det til fælles, at de har et bryst og en bagkrop, otte ben og to palper, simple øjne og aldrig vinger. Edderkopper tilhører ordenen af edderkopper. Edderkopper adskilles fra alle andre spindlere, ved at bryst og bagkrop er adskilt af en hvepsetalje, og at de har spindevorter på bagkroppen.

Forvekslingsmuligheder

Tre forskellige grupper af dyr, som ofte bliver blandet sammen, er edderkopper, mejere og stankelben. Oftest bliver de alle kaldt stankelben i flæng. Der er kun én af grupperne, der er ægte stankelben. Det er dem med seks ben og vinger. De er teknisk set myg, og altså insekter.

Edderkopper og mejere har begge otte ben, og er derfor spindlere, men de tilhører to forskellige ordner. Den letteste måde at adskille de to

Stankelben
Foto Lenette Schunck

Mejer
Foto Naturhistorisk Museum Aarhus

ordener på er, at edderkopper har en tydelig hvepsetalje, og dermed tydeligt adskilt bryst og bagkrop, hvilket mejere ikke har. De er ligesom bare én stor klump.

Super sejt!

Det helt særlige ved edderkopper er deres evne til at lave spindelvæv. De bruger deres spindevorter til at lave spindelvævet og afhængigt af, hvilke silkedyser og hvilke spindevorter de bruger, kan de lave et hav af forskellige typer silke med forskellige egenskaber. Udover at bruge silken til at konstruere fangstnet, bruges silken også til at lave en slags tallerken af, til at pakke bytte ind til senere, til at pakke deres æg ind i, samt til at baloone.

En anden særlig egenskab er edderkoppers evne til at svæve ved hjælp af en lang silketråd.

Det kaldes at baloone og er bedst kendt som fænomenet "Flyvende sommer". Evnen hænger sammen med, at vores atmosfære er positivt ladet, og at edderkoppesilken er negativt ladet. Det betyder, at silken aldrig falder til jorden, men retter sig mod atmosfæren i en vinkel afhængig af jordens magnetfelt. Det er mest helt små edderkopperunger, der bruger den unikke metode. De finder et højtliggende sted, vender hovedet mod vinden, laver en ankertråd og står på tæer, mens de udskiller en lang silketråd. Når tråden er lang nok til at skabe nok træk fra vinden, kapper edderkoppens ankertråden, slipper med fødderne og svæver afsted på vinden. Edderkopper, som baloone, er blevet fundet flere kilometer oppe i luften, og de kan rejse flere hundrede kilometer med vinden på den måde.

Balooning
Foto Naturhistorisk Museum Aarhus

Korsedderkop
Foto Michael Winther

Korsedderkoppen er en af vores største hjulspindere, der kun er overgået af hvepsedderkoppen. Velvoksne korsedderkoppehunner kan let nå op på 2 cm i kropslængde. Arten findes i mange forskellige farvenuancer, som alle har det til fælles, at de har et mønster på bagkroppen, som kan minde om et kors. Dér, hvor det hvide kors ses, er edderkoppens ydre skelet gennemsigtigt, og man kan derfor se direkte ind i edderkoppens tarme, der er fyldt med hvidt lort.

Zebraedderkop
Foto Lenette Schunck

Zebraedderkopen er en af de mange og charmerende spring-edderkopper. Zebraedderkopen ser godt med sine mange fremadrettede øjne, og den kan opdage et insekt på 30 cm afstand, hvis det bevæger sig. Hvis den får øje på et bytte, vil den snige sig ind på det, indtil den er tæt nok på til at springe på det. Den kan springe op til 30 gange sin egen kropslængde - ca. 10 cm.

Stor husedderkop
Foto Michael Winther

Stor husedderkop er Danmarks største edderkop målt med udstrakte ben. En kønsmoden han kan måle op til 11 cm, når benene er strakt ud. De kan findes i skure og udhuse, hvor de bygger trekantede tæppespind i egnede hjørner. Hunner kan blive mellem 3-7 år gamle. Trods deres størrelse er de ikke særligt bidelystne, og man skal gøre sig meget umage for at blive bidt. De kan også løbe ualmindeligt stærkt - ca. 50 cm i sekundet.

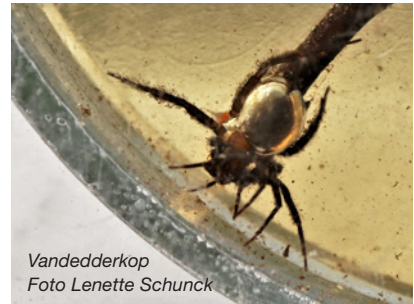
Alm. rovedderkop
Foto Michael Winther

Alm. rovedderkop er en ret stor fritjagende edderkop. Hannerne kommer med fint indpakkede byttedyr i gave, når de er på frierfodder. Når hunnen er i gang med at æde gaven, parrer hannen sig med hende. Først på sommeren spinder hunnen et stort ægspind, som kan være større end hende selv, og som hun bærer rundt i kæberne. Når æggene er ved at klække, spinder hun et ammespind - nærmest et telt - i toppen af en plante. Her klækker æggene, og ungerne tilbringer den første tid, godt beskyttet af moderen. Hvis I prikker til ammespindet med et græsstrå, kan I opleve moderen gå frygtløst til angreb for at forsvare sit afkom.

Mejeredderkop
Foto Naturhistorisk Museum Aarhus

Mejeredderkopen er nok den mest almindelige edderkop i vores hjem. Man finder den oftest i lofthjørner eller dér, hvor væggen møder loftet, og hvor den sidder i sit åbne og rodede spind. Forstyrrer man den, kan den gøre sig svær at få øje på ved at vibrere voldsomt. Virker det ikke, lader den sig falde til jorden og spæner hastigt væk.

Vandedderkop
Foto Lenette Schunck

Vandedderkopen er verdens eneste vandlevende edderkop. Den laver en luftfyldt, halvkugleformet "dykkerklokke", mellem vandplanter nær overfladen. Om natten jager den efter vandbænkebidere på søbunden. Vandedderkopen overvintrer i et tomt sneglehus, som den fylder med luft og dernæst forsegl.

